

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Juni 2024

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

Energinets outsourcing af driften af forsynings- kritisk it-infrastruktur

Opfølgning i sagen om Energinets outsourcing af driften af forsyningskritisk it-infrastruktur (beretning nr. 14/2021)

22. maj 2024

RN 708/24

I. Baggrund og konklusion

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om Energinets outsourcing af driften af forsyningskritisk it-infrastruktur, som blev indledt med en beretning i april 2022. Opfølgningen sker med henblik på at vurdere, om Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorerne bemærkninger og Rigsrevisionens beretning. Vi har tidligere behandlet sagen i notater til Statsrevisorerne af 28. juni 2022, 3. januar 2023 og 2. juni 2023.

2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet nedsatte på baggrund af beretningen en ekspertgruppe, som skulle følge Energinets implementering af tiltag til at forbedre it-sikkerheden. Rigsrevisionens opfølgning er baseret på ekspertgruppens anbefalinger og vurderinger.

3. Beretningen handlede om, hvorvidt Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Energinet havde håndteret outsourcingen af driften af den forsyningskritiske it-infrastruktur ansvarligt.

4. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det kritisabelt, at Energinet ikke i tide havde orienteret Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet om outsourcingen, selv om Energinet ifølge loven er forpligtet til at orientere om væsentlige forhold i Energinets virksomhed.

Statsrevisorerne fandt, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets og Energinets håndtering af outsourcingen af den forsyningskritiske it-infrastruktur samlet set ikke havde været ansvarlig. Ministeriet havde hverken sikret grundlaget for eller gennemført et tilstrækkeligt tilsyn med Energinets forsyningskritiske it-forhold.

Statsrevisorerne kritiserede, at Energinets manglende håndtering af sikkerhedsrisici før og under outsourcingforløbet havde ført til en unødigt risiko for kompromittering af forsyningsikkerheden, da man i 2020 outsourcede driften af den forsyningskritiske it-infrastruktur. Energinet havde således ikke risikovurderet outsourcingen i forhold til, om den sikrede tilstrækkelig offentlig kontrol.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Medlemmer af ekspertgruppen

- Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
- Center for Cybersikkerhed
- Energistyrelsen
- Ekstern konsulent.

Konklusion

Rigsrevisionens opfølgning viser, at Energinet ikke har implementeret 2 væsentlige tiltag, som bl.a. lå til grund for beretningen, og som skulle have været gennemført senest ultimo 2023. Det finder Rigsrevisionen kritisabelt.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets opfølgning på Energinets implementering af de resterende anbefalinger fra ekspertgruppen til forbedring af Energinets it-sikkerhed.

II. Status på sagen

5. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Et opfølgningspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgningspunkt	Status
1. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets arbejde med at præcisere rammerne for Energinets orienteringspligt i ministeriets retningslinjer for ejerskabsvaretagelse af og kommunikation med Energinet.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 2. juni 2023.
2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets opfølgning på ekspertgruppens redegørelse om sikkerheden i Energinet.	Behandles i dette notat.
3. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets arbejde med at sikre en klar opdeling af tilsynsopgaver.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 3. januar 2023.

III. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets initiativer

6. Vi gennemgår i det følgende Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets initiativer i forhold til det udestående opfølgningspunkt.

7. Opfølgningen er baseret på en dokumentgennemgang og brevudveksling med Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet samt møder med ministeriet, Energinet og ekspertgruppen.

Sikring af it-sikkerheden

8. Statsrevisorerne bemærkede, at Energinets egen risikovurdering af it-sikkerheden i forbindelse med outsourcingen havde vist, at Energinet i lange perioder ikke havde levet op til gældende it-sikkerhedskrav. Hertil kom, at Rigsrevisionen flere gange havde peget på endog alvorlige sikkerhedsproblemer.

9. Klima-, energi- og forsyningsministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet havde sammensat en ekspertgruppe, som var ledet af departementet med deltagelse af Energistyrelsen, Center for Cybersikkerhed og en ekstern konsulent. Ekspertgruppen skulle undersøge sagen og lægge en plan for, hvordan der bedst muligt kunne sikres effektiv fremdrift i opfølgningen på og udbedringen af den kritik, som Rigsrevisionen havde rejst af Energinets it-sikkerhed.

10. Det fremgik af Rigsrevisionens notat til Statsrevisorerne af 3. januar 2023, at ekspertgruppen fik til opgave at undersøge de områder, hvor Rigsrevisionen havde identificeret sikkerhedsbrister, at rådgive og vejlede Energinet om, hvordan Energinet kan håndtere sikkerhedsbristerne, og at udarbejde en samlet redegørelse om it-sikkerheden i Energinet.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet modtog i november 2022 ekspertgruppens redegørelse om it-sikkerheden i Energinet. Redegørelsen bekræftede bl.a. Rigsrevisionens fund. Ekspertgruppen kom med en række anbefalinger til Energinet om tiltag, som Energinet burde igangsætte for at kunne højne it-sikkerheden til et acceptabelt niveau på kort og langt sigt. Efter anmodning fra ministeriet udarbejdede Energinet en handlingsplan med milepæle for implementering af en række konkrete tiltag. Der blev sat mål om, at tiltag på kort sigt skulle implementeres inden udgangen af 1. kvartal 2023, og tiltag på langt sigt skulle implementeres inden udgangen af 2023. Ekspertgruppen har løbende modtaget statusnotater om implementeringen af tiltagene og har løbende fulgt op på handlingsplanen.

11. Det fremgik af Rigsrevisionens notat til Statsrevisorerne af 2. juni 2023, at Energinet havde implementeret de tiltag, der skulle gennemføres på kort sigt. De resterende tiltag, som skulle styrke it-sikkerheden i Energinet, forventede Energinet at have implementeret ultimo 2023 i overensstemmelse med handlingsplanen.

12. Vores opfølgning viser, at ekspertgruppen har besøgt Energinet i oktober 2023 og i februar 2024. Ekspertgruppen har i den forbindelse haft fokus på implementeringen af de udestående tiltag på langt sigt, som skal forbedre it-sikkerheden. Ekspertgruppen vurderer, at Energinet er nået i mål med flere tiltag, men at der fortsat udestår flere tiltag, som skulle have været gennemført senest ultimo 2023.

Opfølgningen viser desuden, at Energinet endnu ikke har implementeret 2 væsentlige tiltag, som bl.a. lå til grund for beretningen.

13. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har oplyst, at ministeriet ikke finder det helt tilfredsstillende, at Energinets implementering er forsinket, og at implementeringen ikke har fulgt den opfølgingsplan, som oprindeligt blev lagt. Ministeriet anerkender dog, at der bl.a. er tale om komplekse opgaver af betydning for Energinets drift, som har vist sig vanskeligere end først antaget, og som kræver grundigt forarbejde. Ministeriet har bedt ekspertgruppen om fortsat at følge Energinets implementeringsarbejde.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har desuden oplyst, at Energinet er i gang med at implementere udestående tiltag og har fremvist en risikovurdering for mitigerende foranstaltninger, mens implementeringsarbejdet pågår. Energinet har oplyst til ministeriet, at Energinet forventer at have implementeret ét af de udestående tiltag fuldt ud senest ved udgangen af 2. kvartal 2024. De øvrige udeståender forventes håndteret senest i 4. kvartal 2024.

14. Rigsrevisionen kan konstatere, at Energinet i en årrække har haft problemer med it-sikkerheden, men at Energinet endnu ikke har løst problemerne, selv om det skulle være sket senest ultimo 2023.

15. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

16. Bilag 1 viser Folketingets behandling af beretningen.

Birgitte Hansen

Bilag 1. Folketingets behandling af beretningen

Beretning (nr.), dato for Statsrevisorernes mødebehandling og ministerredegørelse(r)	Behandlet i udvalg	Teknisk gennemgang ved Statsrevisorerne og Rigsrevisionen	Udvalgs-spørgsmål (nr.)	Indkaldt til samråd	Statsrevisorerne har holdt møde med ministeren	§ 20-spørgsmål
Energinets outsourcing af driften af forsyningskritisk it-infrastruktur (nr. 14/2021) 25-04-2022 Ministerredegørelse: Klima-, energi- og forsyningsministeren: 02-06-2022 Udtalelse fra Energinets bestyrelse: 24-05-2022	Finansudvalget: 28-04-2022 Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget 22-06-2022	Finansudvalget 09-06-2022	Klima-, energi- og forsyningsministeren: 30-08-2022 (460)	Finansudvalget (lukket samråd): 30-08-2022		